

Przedawnienie roszczeń

data aktualizacji: 2019.02.07 autor:

Joanna Chrostowska

Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Natomiast przepisy szczególne przewidują inne jeszcze terminy przedawnienia dla poszczególnych lub wszystkich roszczeń z określonych typów stosunków prawnych.

W celu ustalenia terminu przedawnienia danego roszczenia należy zatem sprawdzić, czy przepisy normujące dany rodzaj stosunku prawnego przewidują szczególny termin przedawnienia roszczeń istniejących w tym stosunku prawnym. Jeżeli nie, należy ustalić, czy dane roszczenie dotyczy świadczenia okresowego lub jest związane z działalnością gospodarczą, co uzasadnia zastosowanie terminu 3-letniego. Negatywna odpowiedź także na to pytanie oznacza, że roszczenie objęte jest 10-letnim terminem przedawnienia.

Świadczenia okresowe polegają na powtarzającym się w regularnych odstępach przez czas trwania stosunku prawnego dawaniu pewnej ilości pieniędzy lub rzeczy oznaczonych rodzajowo, które jednak nie składają się na z góry określoną co do wielkości całość. Roszczeniami o świadczenia okresowe, podlegającymi 3-letniemu przedawnieniu, są przede wszystkim roszczenia o zapłatę rent, czynszów oraz odsetek.

Trzyletniemu terminowi podlegają także roszczenia przysługujące osobom prowadzącym działalność gospodarczą i (co istotne) mające związek z prowadzoną przez uprawnionego działalnością gospodarczą. Chodzi przede wszystkim o roszczenia powstałe w wyniku czynności prawnych dokonanych w ramach działalności gospodarczej. Za takie czynności uznaje się czynności podejmowane w celu realizacji zadań mieszczących się w przedmiocie tej działalności w sposób bezpośredni lub pośredni, pod warunkiem jednak, że pomiędzy przedmiotem działalności a czynnościami prowadzącymi do powstania roszczenia zachodzi normalny i funkcjonalny związek. A zatem, nie każda czynność dokonana przez przedsiębiorcę będzie automatycznie podlegała trzyletniemu terminowi przedawnienia. Przykładowo, zakup roweru przez lekarza prowadzącego własny gabinet (a więc przedsiębiorcę) nie będzie związane z prowadzoną przez niego działalnością, ergo, nie znajdzie zastosowania art. 118 Kodeksu cywilnego.

Przepisy Kodeksu cywilnego wprowadzają też szereg szczególnych przepisów przedawnienia roszczeń. Przykładowo, roszczenia z umowy przedwstępnej przedawniają się z upływem roku od dnia, w którym umowa przyrzeczona miała być zawarta. Jeżeli zaś sąd oddalił żądanie zawarcia umowy przyrzeczonej, roszczenia z umowy przedwstępnej przedawniają się z upływem roku od dnia, w którym orzeczenie stało się prawomocne. Roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia,

w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Z kolei roszczenia uprawnionego z tytułu zachowku oraz roszczenia spadkobierców o zmniejszenie zapisów zwykłych i poleceń przedawniają się z upływem lat pięciu od ogłoszenia testamentu. Roszczenia wynajmującego przeciwko najemcy o naprawienie szkody z powodu uszkodzenia lub pogorszenia rzeczy, jak również roszczenia najemcy przeciwko wynajmującemu o zwrot nakładów na rzecz albo o zwrot nadpłaconego czynszu przedawniają się z upływem roku od dnia zwrotu rzeczy.

Joanna Chrostowska, radca prawny

Kancelaria Radcy Prawnego

Skierniewice, ul. Jagiellońska 29 lok. 410

kancelaria.chrostowska@gmail.com, joanna.chrostowska.oirpwarszawa.pl

tel. 573 180 209

Źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/30726-przedawnienie-rozszczen>